ב"ה | ערב שבת קודש פרשת ראה | כ"ד במנחם־אב התש"פ | 14.8.20 | גיליון מס' 1754

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד
צעירי אגודת חב"ד

ה'פשע' בהבאת צעירים לארץ

יש כאן בועות שבהן בני־אדם מתבשלים בתוך המיץ של עצמם, עד שהם מתנתקים לחלוטין מהמציאות ורואים אותה בצבעי האג'נדה

לשמע הוויכוחים המתלהמים בתוך החברה הישראלית אתה תוהה לא אחת אם אנשים מאמינים בטיעונים המופרכים שהם משמיעים, או שאלה אמי־רות דמגוגיות לצורכי תעמולה בלבד.

למשל, מול הביקורת הגוברת והולכת על האקטיביזם השיפוטי ועל החירות הרחבה שנטלו לעצמם השופטים לסכל פעם אחר פעם את החלטות הכנסת, מוטחת הטענה שהחזרת הכוח לידי הכנסת היא 'פגיעה בדמוקרטיה'. ואתה שואל את עצמך: וכי דמוקרטיה אין פירושה שלטון העם, באמצעות נציגיו הנבחרים? הלוא ההיגיון הבריא מוליך למסקנה ההפוכה, שנטילת הסמכות מנבחרי העם ומסירתה לידי חבורת שופטים שלא נבחרה בדרך דמוקרטית – היא־היא הפגיעה בדמוקרטיה!

האומנם מפריחי הסיסמאות האלה אינם קולטים את האבסורד שבהן, או שהם יודעים היטב כי אמירותיהם הופכות חושך לאור ואור לחושך, אבל הם מוסיפים להשמיען, על־פי הכלל הידוע, ששקר שחוזרים עליו שוב ושוב מתקבל בסוף.

שערורייה או ברכה?

עם זה, נדמה כי נוצרות כאן בועות שבהן בני־אדם מתבשלים בתוך המיץ של עצמם, עד שהם מתנתקים לחלוטין מהאמת האובייקטיבית ורואים את המציאות בצבעי האג'נדה. התופעה הזאת באה לידי ביטוי דווקא במשפטים כאילו סתמיים.

הנה, בשבוע שעבר התפתחה 'סערה' בעקבות ההחלטה לאשר כניסה של שבעה־עשר אלף תלמידי ישיבות, סטודנטים ומשתתפי הפרויקטים 'מסע' ו'נעל"ה'. מייד קמה התנפלות, כאילו הבאת צעירים לארץ הקודש היא פשע ולא משימה לאומית חשובה, שכל יהודי אמור לברך עליה.

לא הועילו כל ההבהרות כי האישורים ניתנים במידה, למוסדות ייחודיים, וכי כל התלמידים ייכנסו לבידוד כדת וכדין, עד שלא יהיה חשש להדבקה. המקהלה המאורגנת התעלמה מהעובדות וציירה שוב ושוב את ההחלטה

סטודנטים ותלמידים מחו"ל בישיבת 'מעיינות' בירושלים

כשערורייה. ואתה לא מצליח להבין למה.

ואז בא ערוץ תקשורת מרכזי ומספק את הנימוק למה ההחלטה הזאת פסולה מעיקרה – כי היא מכניסה למוסדות הלימוד כסף מחו"ל. תלמידי הישיבות משלמים שכר לימוד גבוה, והכסף הזה נכנס לתקציב הישיבות.

'נקודה חיובית'

רגע, ומה רע? וכי הכסף הזה בא על חשבון מישהו? הלוא מדובר בדולרים שנכנסים למדינה, ומסייעים לישיבות להתקיים בלי לבקש מהמדינה להגדיל את חלקה בתקציביהן! איפה החטא?! אלא שכאמור, לעובדות היבשות אין כאן כל תפקיד. מה שקובע הוא המנגינה וצקצוק השפתיים.

ואז באה הפיסקה החותמת וממחישה היטב את הבועה שבה שרויה אותה מערכת תקשורתית: "אבל לכל האירוע הזה יש גם נקודה חיובית: כל תלמיד כזה מוציא אלפי שקלים בחודש בנוסף לשכר הלימוד וכך הוא מהווה סוג של מנוע צמיחה קטן, וכל כסף זר שנכנס ארצה בתקופה כלכלית קשה זו – הוא ברכה לעסקים המקומיים".

הבנתם? העובדה שהתלמידים האלה משלמים שכר לימוד ומכניסים למדינה כסף מחו"ל – זה שלילי. עצם בואם של הצעירים לארץ, והסיכוי שבעקבות זאת אולי יעלו הם ומשפחותיהם – גם זה שלילי. יש רק 'נקודה חיובית' קטנה – הכסף שהתלמידים האלה משאירים בחנויות ובעסקים המקומיים...

יש חדש

השופר המעורר

שליחי חב"ד נערכים לפעול בחודש אלול לזיכוי המוני ישראל במנהג תקיעת שופר. הפעילות תתקיים במוסדות ציבור, במקומות עבודה ובבתי עסק, והיא נועדה לעורר את לב עם ישראל למשמעות ימי אלול, ימי התשובה והרחמים.

בדיקת תפילין ומזוזות

בתי חב"ד פותחים במבצע לבדיקת תפילין ומזוזות בחודש אלול. תוגבר 'מוקד המזוזה הארצי', הפועל כל השנה ובאמצעותו אפשר לשגר פנייה לאחד מ־450 בתי חב"ד, לבדיקת המזוזות. כמו־כן אפשר לקבל מידע על קניית מזוזות כשרות חדשות עם 'תו פיקוח' חב"ד. פרטים באתר www.mezuza.org.il.

מתוק בלב

זה סיפור על חמש קוביות שוקולד שכל אחת מהן מילאה שליחות של שמחה בגן הילדים. הספר נכתב לזכר הילדה **חיה־מושקא עטיה** ז"ל, בת שליחי חב"ד בקריית־ארבע חברון. כתבה את הספר **דורית הולנדר**, שהייתה הגננת שלה, ומשולבים בו ציורים של **ברוך נחשון**, סבה של הילדה. טל' 050־8752664.

זמני השבוע

	ירושלים	ת"א	חיפה	באר שבע	אילת	ניו יורק
כניסת השבת	6:48	7:03	6:55	7:05	7:01	7:36
צאת השבת	8:01	8:04	8:04	8:03	7:57	8:37

ערכת התוכן של חב"ד

מינוי עד הבית
073-3943399
chabad4u.org.il
או חפשו בגוגל 'מגזין נשמה'

המולד: אור לרביעי, 1 בלילה, 54 דקות ו־16 חלקים
ראש חודש אלול: ביום החמישי וביום השישי
פרקי אבות: פרק 1

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב **יוסף־יצחק אהרונוב**

עורך: **מנחם ברוד**
יוצא לאור על־ידי: **המרכז לעזרי שליחות**
ת"ד 1122 כפר חב"ד 6084000
פקס' 03־9606169 • דוא"ל: chabad@chabad.org.il
אתר: www.chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

כדי לעלות צריך לרדת

בדיני מעשר שני, האמורים בפרשתנו, ההלכה קובעת כי אף־על־פי שמותר לפדות פירות מעשר שני בכסף, הרי הפירות שנקנו בכסף אינם יכולים להיפדות. כך כותב הרמב"ם (הלכות מעשר שני פרק ז): "פירות הנלקחות בכסף מעשר שני אינן נפדים בריחוק מקום... אלא יעלו הן עצמן ויֵאכלו בירושלים".

למעשה נוצר כאן מצב מעניין שבו הפירות שהחליפו את פירות מעשר שני – חמורים מהפירות המקוריים, שכן את פירות המעשר אפשר לפדות ואילו את הפירות שנקנו בכסף זה אי־אפשר לפדות.

פירות שאינם נפדים

הטעם הפשוט להלכה זו, לפי הסברו של הרדב"ז, שהמעשר נפדה כדי להשתמש בכסף לקניית מזון בירושלים, ומי שכבר קנה פירות כדי לאוכלם בירושלים, עליו להעלותם לירושלים ולאוכלם שם ולא לפדותם שוב.

אך יש כאן גם מסר פנימי, על העלייה שנוצרת על־ידי הירידה דווקא. נוצרה כאן ירידה – פירות המעשר הקדושים נפדו; אך על־ידי הירידה דווקא נוצרה עלייה, שכן הפירות שנקנו בכסף זה נעשו קדושים יותר מהפירות המקוריים. נמצא שדווקא הירידה הביאה לידי עלייה גבוהה יותר.

הניצוץ האבוד

עניין זה קשור לחודש אלול, שבו בני ישראל נמשלים לאנשי העיר שיוצאים לשדה, כדי לקבל את פני המלך (על־פי המשל הידוע של אדמו"ר הזקן). יציאה זו לשדה יש בה היבט של ירידה, אבל על־ידי הירידה הזאת דווקא זוכים לעלייה גדולה – מקבלים את פני המלך.

גם בעבודת התשובה נדרשת לפעמים ירידה לצורך העלייה. רבנו הזקן מסביר (לקוטי תורה ד"ה אני לדודי) שהאדם נדרש לפשפש במעשיו הלא טובים, כדי למצוא שם ניצוצות קדושה שאבדו לו שם. על כך נאמר הפסוק "וביקשתם משם את ה' אלוקיך" – עליכם לחפש את ניצוצות הקדושה שאבדו לכם 'שם', בתוך המעשים הלא טובים.

חובת ההצלה

העיסוק בעבר ובדברים השליליים שנעשו יש בו מרכיב של ירידה, שכן שאיפתו הטבעית של האדם היא לשכוח את העבר ולהתמקד בקיום התורה והמצוות בשלמות מכאן ולהבא. אבל על־ידי ה'וביקשתם משם' משיגים עלייה גבוהה יותר, כי בכך הופכים את הזדונות עצמם לזכויות.

בדומה לזה האדם נדרש לפעמים לצאת לשדה או אף למדבר, כדי להציל יהודי שנמצא שם. אמנם זו ירידה גדולה, אבל כשמדובר בפיקוח נפש רוחני של יהודי, האדם נדרש לוותר על טובתו האישית וללכת למקום שבו היהודי השני נמצא, ולהצילו ולהשיבו למקומו האמיתי. ודווקא על־ידי ירידה זו ישיג הוא עצמו את העלייה הגבוהה ביותר, ויזכה לשכר השמור למי שמוציא יקר מזולל ומציל נפש של יהודי, שהוא עולם מלא.

(על־פי תורת מנחם תשמ"ה, כרך ה, עמ' 2827)

מן המעיין

צדקה | מאת הרב אליעזר ברוד, רב כרמי יוסף

רמזי צדקה

"נתון תיתן לו ולא יֵרע לבבך בתיתך לו" (דברים טו,י). במילה 'צדקה' כמה רמזים על מעלת הנתינה לעניים. כשיש לך ק' עשה ממנו צ', רמז למעשר. ואם אתה רוצה להרבות בצדקה, עשה מה' – ד', היינו שתיתן חומש לצדקה, כמאמר חז"ל (כתובות סז) "המבזבז, אל יבזבז יותר מחומש".

(מהר"ל)

שליח משמיים

"נתון תיתן" – מה שאתה נותן לעני, נתון לו מן השמיים ואתה אינך אלא שליח להולכה. וכן "עזוב תעזוב" – העזרה שאתה מגיש לחברך נעזרה לו מן השמיים, אלא שנתגלגלה זכות לידך לעזור לו.

(הפלא"ה)

להתרגל לתת

"נתון תיתן לו אפילו מאה פעמים" (רש"י). אם נתון תיתן אפילו מאה פעמים, היינו שתרגיל את עצמך לתת, ממילא "לא יירע לבבך" – לא תצטער על נדיבות ליבך, כי "הרגל נעשה טבע".

(עיטורי תורה)

לתת מפני הציווי

רבי שמחה־בונם מפרשיסחה אמר: אל תיתן מחמת הרחמנות שבליבך בלבד. הוא היה נותן לעני פעמיים, בכניסתו וביציאתו. שאלו אותו, הלוא לפני שעה קלה כבר נתת לו! השיב: קודם נתתי מתוך הרחמנות הטבועה בלב כל איש יהודי, ועתה אני נותן לו מפני ציווי ה' יתברך.

חיסרון יחסי

"די מחסורו אשר יחסר לו" (דברים טו,ח). מביא רש"י: "אפילו סוס לרכוב עליו ועבד לרוץ לפניו". קודם לכן רש"י קובע כי "אי אתה מצווה להעשירו", ואם כן, מדוע צריך לתת לו "סוס לרכוב עליו ועבד לרוץ לפניו"? אלא שכאשר מדובר במי שירד מנכסיו ואלה הדברים שהורגל בהם, אין זה בגדר עשירות ומותרות בעבורו, וחייב אתה למלא את חסרונו בזה.

(הרבי מליובאוויטש)

החטא נשאר

"ורעה עינך באחיך האביון ולא תיתן לו... והיה בך חטא" (דברים טו,ט). מדוע נאמר "והיה בך חטא" דווקא בהעלמת עין מצדקה? כי "אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא", ולכל אדם חטאים ועוונות מסוימים. אך הצדקה מעבירה ומבטלת חטאים אלה, ככתוב (דניאל ד) "וחטאך בצדקה פרוק". נמצא שמי שאינו מקיים את מצוות צדקה נשארים בידו חטאיו – "והיה בך חטא".

(לקוטי תורה)

אמרת השבוע

בעבור מי המאמץ

בעיר ברדיצ'ב חי יהודי ושמו ר' ליבר, שזכה לכינוי 'ר' ליבר הגדול', בשל מידת הכנסת האורחים המופלאה שלו. כל אורח שהיה נקלע לביתו היה זוכה לאירוח כיד המלך, ור' ליבר בעצמו התרוצץ לשרתו ולספק את כל צרכיו.

פעם אחת, לאחר שאורח ראה את כל עמלו ומאמציו, שהגיש לפניו לאכול ואף הציע לו את המיטה, אמר לו האורח: "אינך צריך לטרוח כל־כך בעבורי".

חייך אליו רבי ליבר והשיב: "טעות בידך. לא למענך אני טורח אלא בעבורי, שהרי כלל ידוע הוא – כל מה שהאדם עושה לזולת, הוא עושה זאת בעצם לעצמו".

פתגם חסידי

"התורה אומרת 'היום ברכה וקללה': יש 'אכול ושתו' כי מחר נמות', וכך 'היום' נהפך לקללה. ויש 'שוב יום אחד לפני מיתתך', שזה 'היום' לברכה" (רבי חנוך־העניך מאלכסנדר)

מאת לוי שייקביץ

בקשת ההלך

"מזל טוב!", הדהדה הקריאה בבית הקטן. ברקע הקולות הצוהלים של בני המשפחה נבלע בכיו הראשון של העולל ,שזה עתה הגיח לאוויר העולם. היולדת, מאושרת ונרגשת, חיבקה את בנה הרך בזרועותיה. הבשורה התפשטה במהירות בעיירה: בשעה טובה נולד בן לרבי נתן־נטע ויינברגר.

משפחת ויינברגר הייתה מכובדת ומיוחסת באזור מגוריה. אבי המשפחה, רבי נתן־נטע, היה אחיינו של האדמו"ר רבי חיים מצאנז, והאדמו"ר מבעלז העיד עליו כי הוא 'יהודי נעלה'. מוצא המשפחה בעיר ברוד, שהייתה מטרופולין בעלת אופי יהודי שורשי ומובהק.

אביו של רבי נתן־נטע היה רבי מנחם־מאניש פרנקל־תאומים, שייחוסו רצוף דמויות הוד של רבנים וצדיקים. הוא נאלץ לעזוב את העיר ברוד, עם אחיו רבי שמואל, כדי לחמוק מגיוס כפוי לצבא. האחים החליפו את שמם לויינברגר.

המיילדת עדכנה את האב המאושר, הלוא הוא רבי נתן־נטע, כי ליולדת ולרך שלום. מייד ארז האב צרור ובו מעט צידה לדרך ונפרד לשלום מבני ביתו. הוא יצא לדרך ברגליים קלות, עיניו מאירות וציפייה פועמת בליבו: להתראות עם דודו ורבו, האדמו"ר מצאנז, לבשר לו על לידת הבן ולקבל את ברכתו שיגדל בדרך אבותיו הסלולה והמפוארת.

מצבו הכלכלי לא אפשר לו לשכור עגלה, ורבי נתן־נטע עשה את הדרך ברגליו. ובכל־זאת ליבו התרונן בקרבו: אין דבר משמח יותר מלבשֵר לרבו על השמחה המשפחתית ולקבל את איחוליו הנשגבים.

הוא פסע בהליכה מהירה בדרכים המובילות לצאנז. מדי פעם בפעם עצר לפוש ולצבור כוח, ומייד המשיך במסעו. לעיתים הזדמנה לו עגלה חולפת, שהוביל עגלון יהודי, וזה הואיל בטובו לקדם אותו כמה קילומטרים לעבר יעדו.

פתאום, באמצע הדרך, פגש רבי נתן־נטע הלך יהודי. לפי חזותו נראה היה האיש קבצן רחוב אומלל, שמזלו לא שפר עליו. ליבו של רבי נתן־נטע נחמץ למראה העליבות שזעקה מבגדיו הקרועים, משערו הסתור וממבטו המבולבל. "רבי", פנה אליו הקבצן, "אנא עצור מהליכתך. דבר לי אליך!".

רבי נתן־נטע כבר החל מפשפש בכיסו אחר מטבע שיוכל להשביע את רצונו של הקבצן, אך לאיש היו כוונות אחרות.

"רצוני לברך אותך בברכת מזל טוב על לידת בנך!", הפתיעו העני וחייך חיוך רחב. ידו של רבי נתן־נטע קפאה בכיסו. עיניו נפערו בתדהמה. הוא צמצם את מבטו והביט בקבצן בחשדנות: מנין הוא יודע על דבר לידת בנו?

הוא נתן באיש מבט ארוך ודורש הסבר, אך האיש התעלם והמשיך בדבריו: "יש לי בקשה אליך", פתח ואמר. קולו נעשה רציני. מבטו המעורפל הפך ממוקד וחד. "אני מקווה שלא תשיבו את פניי ריקם".

רבי נתן־נטע הנהן בראשו, כמבקש מההלך לשטוח את בקשתו. "בבקשה מכם, אנא קראו לרך הנולד בשמי, אלעזר. ואני מברך אותך שתזכה לגדל את הילד לתורה, לחופה ולמעשים טובים, ותראה ממנו ומכל צאצאיך רוב נחת יהודי אמיתי!".

נדהם ומשתומם נותר רבי נתן־נטע על מקומו. אך בטרם הספיק לפצות את פיו נעלם הקבצן בעיקול השביל. רבי נתן־נטע ביקש לדלוק אחריו ולתהות על קנקנו, אך איחר את המועד.

את המשך הדרך לצאנז עשה אפוף מחשבות, וזיכרון המפגש המוזר לא מש מדעתו. הוא צייר במוחו את תווי פניו של אותו אביון, שְחזר את השיחה הקצרה והעלומה ביניהם, וסימני השאלה רק התרבו בדעתו.

מייד עם בואו אל רבו סיפר את אשר קרה לו בדרך. נענה רבי חיים מצאנז ואמר: "בני חביבי, דע לך שהעני שפגשת בדרכך הוא אחד מהצדיקים הנסתרים המקיימים את העולם בקדושתם. כל דבריו הם ברוח הקודש".

שאל רבי נתן־נטע: "אם כן, עליי לקיים את בקשתו?".

"בוודאי!", השיב רבי חיים בפנים מאירות. "אני בטוח שיש דברים נסתרים בבקשתו של הנסתר, ובנך נושא נשמה גבוהה שעתידה להאיר את עם ישראל, והוא יגדל להיות צדיק ובעל מדרגה נשגבה מאוד".

ובדברו קם רבי חיים מלוא קומתו מכיסאו, נטל את המקטרת המפורסמת שלו ונקש בה קלות על שכמו של רבי נתן־נטע – אות וסימן לרצונו לפעול ישועות. רבי נתן־נטע הרכין את ראשו לפני רבו, וקיבל בהתרגשות את ברכתו שצאצאיו ישמרו את דרך ה' עד ביאת המשיח.

רבי נתן־נטע סב על עקבותיו ונפרד בשמחה מרבו הקדוש; לא זו בלבד שזכה לקבל את ברכת הצדיק, אלא גם חווה התגלות שמימית טמירה של צדיק נסתר בעל רוח הקודש!

כאשר יצא מבית הצדיק הגיעה לאוזניו שמועה שבהכנסת האורחים הציבורית של הקהילה נפטר בשעה זו ממש עני שאינו מוכר לאיש. ברגעיו האחרונים, בטרם החזיר את נשמתו ליוצרה, הצליחו אנשי החברא קדישא להציל מפיו את שמו הפרטי: אלעזר.

בקשת המנוח קוימה. בנו של רבי נתן־נטע נקרא אלעזר, וברבות הימים גדל ליהודי תלמיד־חכם וירא שמיים.

(על־פי 'בית יצחק')

לומדים גאולה

מאת מנחם ברוד

הבחירה בהעדר רע

אחרי ביאת המשיח ישתנה דבר מרכזי מאוד בעולם – הרע יסולק וייעלם, כדברי הנביא (זכריה יג,ב) "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ". לא יהיה עוד רע, ולא יהיה גם יצר הרע, כפי שהגמרא אומרת (סוכה נב,א): "לעתיד לבוא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושוחטו".

אבל עולם בלי רע לכאורה ייטול מבני־האדם את הבחירה החופשית. אילו הייתה נתונה לפנינו דרך הטוב בלבד – לא הייתה יכולה להתקיים הבחירה בטוב. דווקא כאשר עומדות לפני האדם שתי דרכים – דרך החיים והטוב מול דרך המוות והרע – יכול האדם לבחור בטוב בבחירתו החופשית. אם כן, איך תיתכן אפוא הבחירה החופשית בימות המשיח, כאשר הרע יועבר מן העולם?

תפקיד הרע בעולמנו

תורת החסידות מסבירה שבעולמנו הנוכחי מתבטא כוח הבחירה ביכולת לבחור בין רע לטוב, ואולם כאשר העולם יתעלה לדרגה עליונה יותר, בימות המשיח, יתבטא כוח הבחירה בדרך אחרת. אמיתות עניין הבחירה שייכת גם כאשר אין כל מציאות של רע. ואדרבה, דווקא אז מתגלה כוח הבחירה במלוא טהרתו.

עומק עניין הבחירה פירושו – עשיית מעשה בלי שום אילוצים חיצוניים, אלא מפני שהאדם עצמו בוחר לעשותו. למשל, אי־אפשר לומר שאדם בוחר לנשום, שכן הוא אינו יכול שלא לנשום, ומכאן שהנשימה היא אילוץ ולא דבר שבבחירה. כך גם דברים שהשכל או הרגש מחייבים אותם, אין הם ביטוי של בחירה אמיתית, מאחר שהם מתחייבים משכלו ומתחושותיו של האדם.

לכן, כדי שתתאפשר מציאות של בחירה בעולם הנוכחי, יש צורך בקיום הרע. במציאות שבה אין יצר הרע והעיניים הגשמיות רואות את הקב"ה, אי־אפשר לייחס את עבודת ה' לבחירתו של האדם. וכי האדם יכול לבחור בהפך החיים בהעדר יצר הרע?

זה העולם הנוכחי, המתאפיין במלחמה המתמדת בין הטוב לבין הרע, בין הקדושה ובין ה'סטרא אחרא'. מאבק זה התחיל אחרי חטא עץ הדעת, שחולל ערבוביה בין הטוב ובין הרע, ומאז אין טוב בלי רע ואין רע בלי טוב, והם נאבקים זה עם זה בלי הרף. בתוך כל זה משתלבת גם הבחירה החופשית הנוכחית, שעניינה לבחור בטוב ולהעדיפו מן הרע.

הבחירה העתידית

אבל אמיתת הבחירה אינה קשורה בהכרח לקיומו של הרע, והיא תתקיים גם בימות המשיח, כאשר המאבק בין הטוב לרע יגיע לקיצו. אז ייפסק ערבוב התחומים בין הטוב ובין הרע, ויחזרו ויתקיימו הגבולות שנבראו ביניהם. בשלב השני יועבר הרע לגמרי מן העולם ויחדל מלהתקיים בשום צורה שהיא. הרע יסיים אז את תפקידו, והטוב יישאר לבדו, כמציאות האחת והיחידה. האמת האלוקית לבדה תשלוט בכל המציאות.

הבחירה החופשית תעלה אז לרמה עליונה לאין ערוך. לא בחירה בין טוב לרע, אלא ביטוי לרצון האמיתי, הטהור, הבלתי־מושפע, של הנשמה האלוקית. אז יתגלה כי יהודי רוצה את הקב"ה לא מתוך אילוצים כלשהם, אלא מתוך הרצון הטהור והעצמותי של נפשו האלוקית.

יהודי יעבוד אז את ה' לא בשל סיבות חיצוניות כלשהן – רצון לקבל שכר, רצון ליהנות מזיו השכינה וכדומה – אלא מהבחירה הטהורה של עצם הנשמה בקב"ה. הוא יבחר בקב"ה מפני שכך נשמתו האלוקית רוצה – רצון טהור וחף מכל שיקול אחר, רצון שאין מאחוריו סיבות ונימוקים, אילוצים וצרכים. זו משמעות הבחירה החופשית כפי שתהיה בימות המשיח.

חיים יהודיים

מאת מנחם כהן

חלוץ מבארי התלמוד שנגע בלבבות

בשעה שהקיטוב החברתי מגיע לשיאים חדשים, פטירת הרב **עדין אבן־ישראל (שטיינזלץ)** איחדה לרגע את כל חלקי העם. הודעות הספד נרגשות יצאו מנשיא המדינה וראש הממשלה ועד חברי כנסת ממפלגות השמאל; מעיתונאים הנטועים בימין, ועד אנשי תרבות שעמדותיהם בקצה השני. אפשר היה להרגיש שהנפטר הצליח לגעת בכל אחד ואחד מהם.

הרב עדין לא היה אדם קונוונציונלי, וגם השפעתו אינה תחומה במשבצות המקובלות. גם סיפור חייו אינו שגרתי. נער צעיר, בעל מוח גאוני, שנולד למשפחה לא־דתית, מחפש את האמת. הוא הולך לשיעורי תורה, מגיע לישיבת חב"ד בלוד ומתחבר לעבודת ה' הפנימית ברוח החסידות. הוא משלים במהירות פערים בלימוד התורה, ובה בעת רוכש השכלה כללית רחבה.

מפעל חיים של הנגשה

החיבור עם הציבור הרחב מצית בו בעֵרה אדירה להנגיש את התורה להמונים. עוד בטרם מלאו לו שלושים התחיל להוציא את המהדורה המהפכנית של התלמוד, עם התרגום והביאור הייחודיים שלו. מפעל ענק זה נחתם לפני עשרים שנה, בטקס חגיגי ומרגש.

במקביל הוציא סדרות מבוארות של התנ"ך, הרמב"ם, ספר התניא ועוד, לצד עשרות ספרים שכתב במגוון רחב של תחומים - מ'מבוא לתלמוד', דרך מדריך למתפלל ועד 'שלושה־עשר עלי השושנה', נושאים בתורת הסוד. עבודתו הספרותית הרחבה באה תוך כדי היותו נשיא ישיבות ייחודיות שייסד בארץ והישיבה הראשונה שנוסדה במוסקווה אחרי נפילת מסך הברזל.

העולם מצדיע

הרב זכה להערכה עצומה בעולם הגדול. המגזין 'טיים' היוקרתי הגדיר אותו "אחד האנשים המשכילים ביותר במאה האחרונה". עם סיום ביאור התלמוד סקר העיתון 'ניו־יורק טיימס' את מפעלו בכתבת ענק. "כאשר הרב הצעיר עדין שטיינזלץ יצא למשימה של תרגום טקסטים יהודיים עתיקים של התלמוד לעברית מודרנית", כתב העיתונאי, "לא היו מחשבים ביתיים, ואף אדם לא נחת עדיין על הירח. השבוע, בגיל 73, הוא סיים את הפרויקט. יום עבודה ממוצע של שטיינזלץ נמשך 17 שעות".

קשר מיוחד היה לו עם רבו, הרבי מליובאוויטש. הרבי עודד מאוד את מפעליו התורניים, וכאשר הרב עדין הציג לפניו את העומס העצום המוטל עליו ושאל על מה לוותר, נענה כי ...עליו לקבל עוד משימה, וזו תסייע לו להצליח בכל השאר. בשנת תש"נ (1990) הציע לו הרבי לשנות את שם משפחתו, ובעקבות זאת החליף את שטיינזלץ לאבן־ישראל.

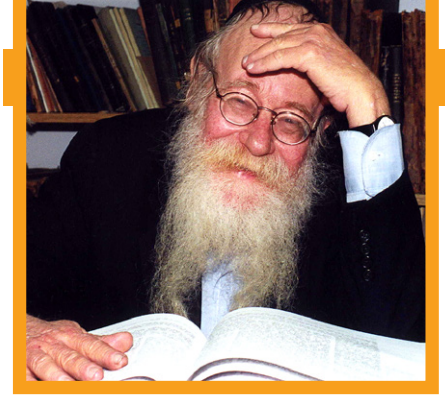

הערכה חוצת מגזרים. הרב עדין אבן־ישראל

להמשיך, לא לנוח

הרב עדין סיפר לא אחת כי הדיבור או הכתיבה על הרבי כרוכים בקשר רגשי עמוק, שעושים את המשיחה קשה בעבורו. "הרבי מעולם לא הניח לאנשים לנוח, לצאת לחופשה, אלא תמיד תבע והמריץ, וגם אצלו לא היה כלל מושג של מנוחה", כתב. "הנקודה הזאת היא, לדעתי, חלק מהעניין של הליכה לקראת משיח. לשם כך כל אחד ואחד צריכים להטות שכם, ותמיד להמשיך הלאה בכל התוקף".

הרב נטמן בחלקת חב"ד בהר הזיתים בירושלים. בניו ממשיכים את מפעליו הספרותיים הגדולים.

מושג ברגע

זהירות: הסתה

אחד החוטאים החמורים ביותר הוא ה'מסית' – מי שמפתה אחרים לעבוד אלילים. וכך התורה פותחת את העיסוק בדינו: "כִּי יְסִיתְךָ אָחִיךָ בֶן אִמֶּךָ, אוֹ בִנְךָ, אוֹ בִתְּךָ, אוֹ אֵשֶׁת חֵיקֶךָ, אוֹ רֵעֲךָ".

אדם שחטא בעצמו יכול תמיד לשוב בתשובה, להתחרט על מעשיו, לבקש מחילה מהקב"ה, והבורא יסלח לו. אבל מי שהסית אחרים לדרך רעה, גרם נזק שכבר אין בידו לתקן.

חכמינו אומרים: "כל המחטיא את הרבים, אין מספיקין בידו לעשות תשובה". אמנם גם על חטאים כאלה מועילה תשובה, אבל האדם יידרש למאמץ גדול הרבה יותר כדי לתקן את אשר עיוות.

למחלקת המודעות (בלבד) של 'שיחת השבוע':
טל' 053-3166532, דוא"ל : m3166532@gmail.com

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

מיקרוגל ומכונת קפה

שאלה: האם מותר לחמם מזון במיקרוגל הנמצא במשרד המשמש גם עובדים שאינם שומרי כשרות? ומה באשר למכונת הקפה?

תשובה: דרך החימום בכל תנור היא, שהחום המופק מגופי החימום מחמם את דופנות התבניות והסירים, ודרכם החום מועבר אל התבשיל. לעומת זה, דרך החימום במיקרוגל היא שהקרינה חודרת לתוך התבשיל (בעיקר לנוזלים שבו) ומייצרת שם חום, והחום מתפשט מתוך התבשיל אל חלקו החיצוני. על־פי רוב, האדים היוצאים מהתבשיל מצטננים במהירות, ואינם נבלעים בדופנותיו.

הבדל זה מאפשר שימוש במיקרוגל גם אם חיממו בו מזון לא כשר, בדרך שלהלן:

יש למנוע מגע ישיר בין המגש התחתון ודופנות המיקרוגל לבין התבשיל שרוצים לחממו. יש להניח את התבשיל על גבי מגש רחב מיוחד (כשר – חלבי, בשרי או פרווה, לפי סוג המזון המחומם), וגם לכסותו בכיסוי (עדיף כיסוי כפול, אם כי אינו חייב להיות הרמטי), שימנע את פריצת האדים אל חלל התנור.

אם יש במיקרוגל גוף חימום חשמלי (לצורך השחמה) אין להפעילו בשעת החימום.

באשר למכונת קפה – בקפה עצמו אין בדרך כלל בעיות כשרות, ואולם בקפסולות עלולות להיות בעיות לא פשוטות, ולכן יש לוודא שהקפסולות במכונה נושאות חותמת כשרות.

החלב הניגר הנמכר בארץ כשר, אם כי יש בו רמות השגחה שונות. מי שמקפיד על שתיית חלב למהדרין בהכשר מסוים, יוודא שהחלב שבמכונה הוא אכן כזה, ואם כך, אין לו מה לחשוש שמא השתמשו בעבר במכשיר זה בחלב אחר.

מקורות: ראה שו"ת מעשה חושב ח"ה סי' יג וסי' יז, וש"נ.

מה שטוב
ללשכת סוכני הביטוח, לעובדי הבנקים, העיריות, צוות בתי החולים, חברת הייטק, חברת החשמל, בזק, טבע, הסתדרות המורים, ועוד ועוד...
טוב גם לך!
הידעת?
רוב המבוטחים בארץ הם בביטוחים קולקטיביים.
הצטרף עכשיו לביטוחי הבריאות הקולקטיביים!
פוליסה רחבה ואיכותית
פרמיה נמוכה משמעותית (כ-50% פחות!)
הצטרפו עכשיו: 077-444-7777
גפן בסד
כל העוצמה, בשבילך